

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: Professionalisering Milieuhandhaving, projectplan, begroting en nulmeting

Cie-datum : 25 augustus 2003

Cie-nummer: 2003WEM44

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op:
eerdere behandeling in cie: nee
in PS: ja

inspraak:nee
op: n.v.t.
op: 8 september 2003

Behandelend ambtenaar: Marion Steur
Portefeuillehouder: Binnekamp

toestel: 2537 of 88429

Inleiding

In 2002 hebben de ministeries van VROM en V&W, VNG, IPO en de Unie van Waterschappen besloten om gezamenlijk de milieuhandhaving te professionaliseren. Aanleiding hiervoor was het voornemen van de minister van VROM om de verantwoordelijkheid voor de milieuhandhaving neer te leggen bij gezamenlijk regionale milieudiensten. IPO, VNG en de Unie van Waterschappen hebben zich verzet tegen deze structuur oplossing. Wel was men het erover eens dat de kwaliteit van de milieuhandhaving verbeterd moet worden. Afsproken is dat de huidige verantwoordelijke partijen hun handhavingsprocessen professionaliseren, om langs die weg de kwaliteit van de handhaving te vergroten. In 2005 wordt beoordeeld of de professionalisering van de milieuhandhaving voldoende is verbeterd om de verantwoordelijkverdeling voor de milieuhandhaving in de huidige vorm te laten. Daarbij is overigens niet uitgesloten dat nu zelfstandig opererende gemeenten tot de conclusie komen dat het niet lukt op eigen kracht en dat gemeenten zich bij een milieudienst aansluiten. Als in 2005 blijkt dat het kwaliteitsniveau nog onvoldoende is, dan kan de minister van VROM alsnog besluiten de handhavingsverantwoordelijkheid neer te leggen bij milieudiensten.

Het professionaliseringstraject kent vier fasen: opstelling kwaliteitscriteria, nulmeting, verbetertraject en eindmeting. In het project "Professionalisering van de Handhaving" heeft de provincie een dubbele rol: zij is zelf een handhavingsorganisatie die aan de kwaliteitscriteria zal moeten voldoen, tegelijk is de provincie als regisseur verantwoordelijk voor het professionaliseringstraject van de verschillende handhavingsorganisaties binnen de provincie.

In het voorliggende projectplan "Professionalisering Handhaving Utrecht" is aangegeven hoe wij de regierol willen vormgeven. De regisseur stuurt (realiseren van afspraken), stimuleert (zichtbaar maken samenwerkingsmogelijkheden) en faciliteert (organiseren bijeenkomsten, ondersteuning plannen van aanpak door 'vliegende brigade'). Om de regierol op een adequate wijze te kunnen uitvoeren zijn middelen noodzakelijk. In het projectplan en bijbehorende begroting zijn de werkzaamheden en de daarbij benodigde middelen beschreven: voor 2003 € 86.516,80 en voor 2004 € 37.000,- (totaal € 123.516,80). Het benodigde bedrag voor 2002 van € 29.000,- is reeds voorgefinancierd (PMP-gelden 2002).

Vervolg inleiding op pagina 2: ja

Wordt geagendeerd:

- Deelt de Commissie WEM de conclusie van GS dat het project regierol Professionalisering Milieuhandhaving a) niet voorzien kon worden, b) onvermijdbaar is en c) niet uitgesteld kan worden?
- Stelt de Commissie WEM het projectplan en de begroting vast?
- Stemt de Commissie WEM er mee in om de kosten voor de uitvoering van het projectplan voor het jaar 2003 (€ 86.516,80) ten laste te brengen van de algemene middelen en dit bedrag te betrekken bij de bestuursrapportage 2/2003?
- Neemt de Commissie WEM de provinciale rapportage Nulmeting Handhaving voor kennisgeving aan?

vervolg inleiding

Opgemerkt moet worden dat naast de regierol de provincie ook bevoegd gezag is over een groot aantal bedrijven (twee petten problematiek). Deze uitvoeringstaak valt ook onder het PHH-traject maar volgt een eigen traject, de hier gevraagde inzet en middelen betreffen uitsluitend de regierol van de provincie.

De capaciteit voor de werkzaamheden in 2002 is vrijgemaakt door een verminderde inzet met betrekking tot milieupreventie. Voor 2003 en verder is in het sectorplan MSM middels prioritering capaciteit vrijgemaakt voor dit project.

Ter vaststelling wordt nu aan u voorgelegd de provinciale rapportage Nulmeting Milieuhandhaving. GS hebben deze op 20 mei vastgesteld. Het IPO heeft op 5 juni de landelijke rapportage vastgesteld; daarmee is fase 2 van de professionalisering van de milieuhandhaving afgerond.

Beoogd effect

Het totale professionaliseringstraject beoogt een zodanige professionalisering van de handhavingprocessen door alle handhavingpartners dat in 2005 alle handhavingprocessen voldoen aan alle kwaliteitscriteria, zoals die door de gezamenlijke handhavingpartners zijn vastgesteld in 2002.

De Nulmeting geeft de kwaliteit van de handhavingprocessen op dit moment weer, en is het startpunt voor de individuele verbetertrajecten van de handhavingpartners die moeten leiden tot een brede kwaliteitsverbetering van de milieuhandhavingprocessen.

Argumenten

Het professionaliseringstraject als geheel heeft een strakke planning met harde deadlines, die door de handhavingpartners als zeer dwingend wordt ervaren. De provincie heeft, als regisseur van het professionaliseringstraject, de taak om de handhavingpartners binnen de strakke planning naar het benodigde kwaliteitsniveau te begeleiden. Tegelijkertijd dient de provincie te waken over de haalbaarheid van de uitvoering van de benodigde verbeteringen in de beschikbare tijd. Het professionaliseringstraject was niet te voorzien, is niet te vermijden en uitstel is niet mogelijk.

Kanttekeningen

Het projectplan betreft de invulling van de regisseursrol van de provincie. De evaluatie van de kwaliteit van de eigen handhavingorganisatie staat hier los van.

De gezamenlijk overeengekomen kwaliteitscriteria bestaan uit verschillende elementen. De nulmeting is zodanig opgezet, dat pas op een kwaliteitscriterium kan worden gescoord als aan alle elementen is voldaan. Het ontbreken van een enkel element levert al een score 0 op het kwaliteitscriterium als geheel. Het nadeel hiervan is dat in de nulmeting een beeld ontstaat dat negatiever is dan de werkelijkheid. Het voordeel hiervan is dat met relatief weinig inspanning een grote verbetering kan worden bereikt ten opzichte van de nulmeting (door verbetering van een beperkt aantal elementen kan de score van kwaliteitscriteria als geheel worden gerealiseerd).

Financiën

Gezien de conclusie van GS dat het project regierol Professionalisering Milieuhandhaving a) niet voorzien kon worden, b) onvermijdbaar is en c) niet uitgesteld kan worden, lijkt het gerechtvaardigd om voor 2003 een beroep te doen op de algemene middelen.

Het project heeft een looptijd van 3 jaar nl van 2002 tot en met 2004. De aangevraagde middelen betreffen het jaar 2003: het gaat om €86.516,80, te dekken uit de algemene middelen. De benodigde middelen voor 2002 (€ 29.000,-) zijn door WEM gedekt uit de PMP-gelden. Voor 2004 is €37.000,- nodig; dit wordt opgenomen in het PMP-budget van de dienst WEM voor 2004 en is dus onderdeel van de besluitvorming over het PMP.

Daarnaast moet nog worden opgemerkt dat in IPO-verband onderzocht zal worden of de kosten van dit project te verhalen zijn bij VROM. Indien dit traject succesvol wordt afgerond worden de toegekende middelen uiteraard teruggestort in de algemene middelen.

Realisatie

Op basis van de Nulmeting stellen de handhavingpartners verbeterplannen op om de handhavingprocessen tot het gewenste kwaliteitsniveau te brengen.

Communicatie

In het plan van aanpak is voorzien in verschillende communicatieactiviteiten, waarbij communicatie over de landelijke en provinciale resultaten goed op elkaar wordt afgestemd. Om verschillende redenen is extra zorgvuldigheid noodzakelijk in de communicatie over de Provinciale Rapportage Nulmeting Milieuhandhaving: door de wijze waarop is gemeten ontstaat een beeld dat negatiever is dan de werkelijkheid. In de contacten met de pers zal dit beeld worden genuanceerd door te benadrukken dat de betekenis van een score 0 voor een kwaliteitscriterium uiteenloopt van geen goede elementen tot bijna alle goed.

De provinciale rapportage is eerder vastgesteld dan de landelijke rapportage (5 juni door het IPO). Onze handhavingspartners krijgen direct na vaststelling door GS de beschikking over de provinciale rapportage. Met de handhavingspartners is kortgesloten dat de provinciale rapportage vertrouwelijk blijft, totdat ook de landelijke rapportage beschikbaar is. Wanneer de provinciale en landelijke rapportage tegelijk worden gepresenteerd, blijkt dat de provincie Utrecht, vergeleken met het landelijke beeld, goed scoort. Uit de provinciale rapportage is vooral de conclusie te trekken dat de handhavingspartners in de provincie Utrecht nog veel werk te doen hebben voor 2005.

Bijlagen

- Statenvoorstel

reeds in uw bezit (meegezonden voor de vergadering van 2 juni jl.):

- Projectdocument Professionalisering handhaving Utrecht
- Projectbegroting
- Provinciale Rapportage Nulmeting Milieuhandhaving (ongewijzigd vastgesteld)